

2020 YILI İÇ KONTROL SİSTEMİ DEĞERLENDİRME RAPORU

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

2021

I. GİRİŞ

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55. maddesinde İç Kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlanmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde ise; idarelerin, iç kontrol sistemlerinin oluşturulması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde dikkate almaları gereken standart değerlendirme kriterleri belirlenmiştir.

Üniversitemiz Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca, Batman Üniversitesi 2020 Yılı İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 06/01/2021 tarih ve E.269 sayılı yazımız ekinde birimlere gönderilmiş olup, birimlerin iç kontrol sisteminin sağlıklı bir şekilde oluşturulması ve işleyişine yönelik 5018 sayılı Kanundan gelen sorumluluklarını yerine getirmeleri istenilmiştir.

2020 yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu çalışmalarına mevzuat çerçevesinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının 06/01/2021 tarih ve E.269 sayılı yazısı ile üniversitemizin sorumlu tüm birimlerini kapsayacak şekilde başlanılmıştır. Bu kapsamda Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği esas alınarak hazırlanan soru formu, Üniversitemizin tüm sorumlu birimlerin bu soru formunu doldurarak onaylamaları talep edilmiş, belirlenen süre içerisinde sorumlu birimler tarafından doldurulan ve onaylanan soru formları Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca Kamu İç Kontrol Rehberinin iç kontrol sistemi soru formu sonuçlarının yorumlanması bölümünde yer alan yüzdeler skalaya göre özel bir değerlendirmeye tabi tutularak Üniversitemizin 2020 yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır.

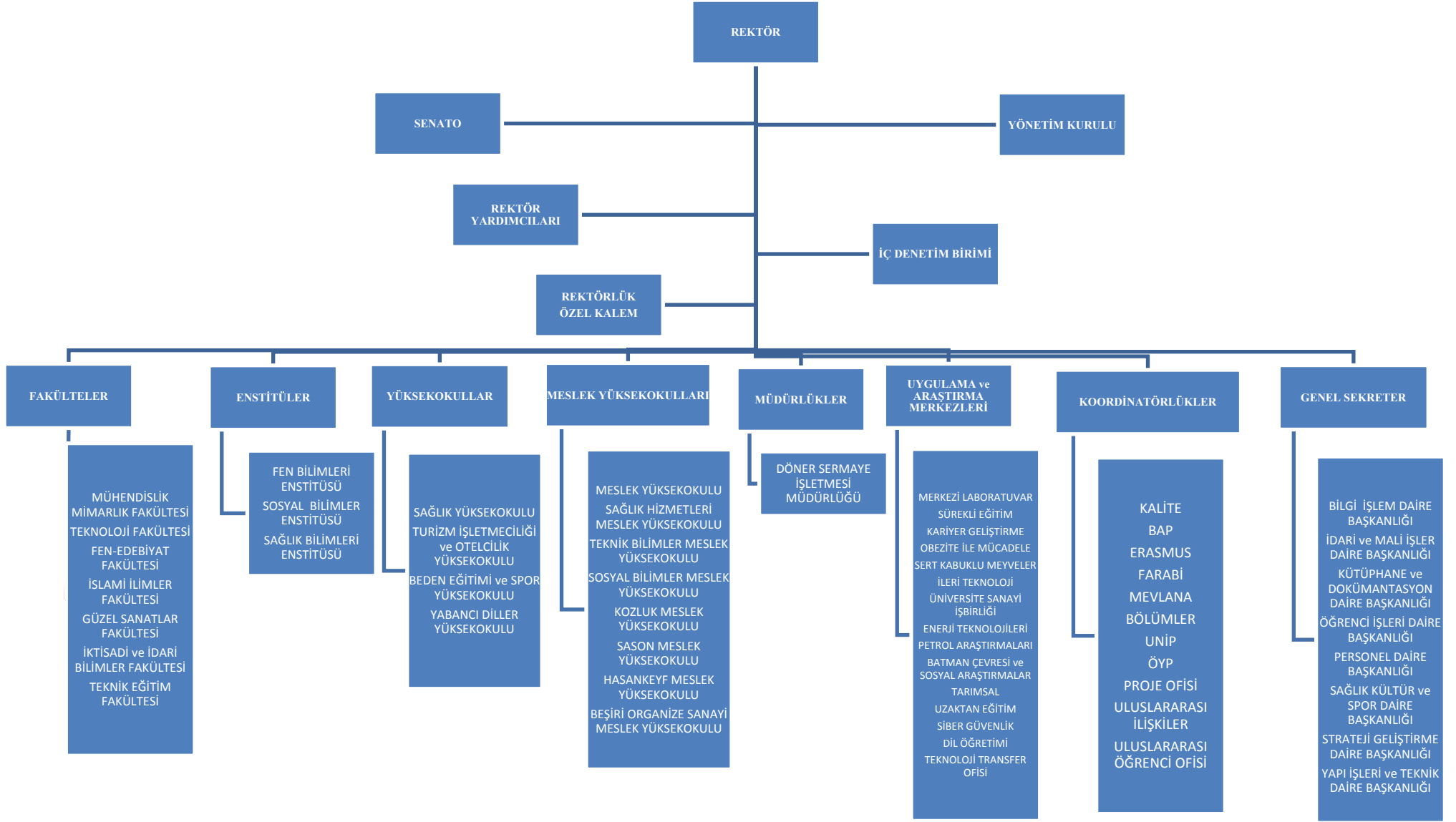
A. Misyon ve Vizyon

Evrensel boyutta bilgi üretmek, bilim ufku genişletmek, çağdaş, bilimsel, teknolojik ve kültürel birikimin egemen olmasını sağlayacak toplumun gelişmesine katkıda bulunmayı hedef edinen üretken bireyleri yetiştirmek, toplumsal gelişimin sürdürülebilirliğinde etkin ve belirleyici rol oynamaktadır

Batman Üniversitesi, bilimsel araştırma yapan; öğretim hizmetleriyle toplumla güçlü ilişkiler kuran, yükseköğretimde lider pozisyonunda olmaya yönelik adımlar atan ve evrensel değerleri özümseyen dünyadaki kaliteli üniversiteler arasında gösterilen bir yükseköğretim kurumu olmaktadır.

II. İÇ KONTROL SİSTEMİ SORU FORMU SONUÇLARI

İç kontrol sisteminin değerlendirilmesi süreci; Üniversitemizin amaç ve hedeflerine ulaşma konusunda iç kontrol sisteminin beklenen katkıyı sağlayıp sağlamadığının iç kontrol bileşenleri özelinde incelenmesi ve sistemin iyileştirmeye açık alanlarının tespit edilerek düzeltici önlemlerin belirlenmesini kapsayan bir süreçtir. Üniversitemizde, Kamu İç Kontrol Rehberinde yer alan soru formundan büyük ölçüde yararlanılarak İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Soru formu oluşturulmuştur. Soru formunda; Kontrol Ortamı Standartlarına yönelik 24, Risk Değerlendirme Standartlarına yönelik 16, Kontrol Faaliyetleri Standartlarına yönelik 12, Bilgi ve İletişim Standartlarına yönelik 11 ve İzleme Standartlarına yönelik 9 adet olmak üzere toplam 72 eylem değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Değerlendirmede birimlerden sorumlu oldukları her bir eylemin gerçekleştirilmiş olması durumunda; Evet (2 puan), çalışmaların devam ediyor olması durumunda; Geliştirilmekte (1 puan) ve herhangi bir işlem yapılmayan durumlarda; hayır (0 puan) seçeneklerinin işaretlenmesi suretiyle iç kontrol soru formunun cevaplandırılması istenmiştir.

Birimlerimizin değerlendirme puanları, Kamu İç Kontrol Rehberinin önerdiği doğrultuda Tablo 1’de gösterildiği gibi değerlendirilmiştir.

Tablo 1

II.1 Kontrol Ortamı

Kontrol Ortamı Puan Sıralaması

Birim Adı	Eylem Sayısı	Puan	Ortalama (%)
Rektörlük	24	42	87,50
Genel Sekreterlik	24	33	68,75
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	24	34	70,83
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	24	41	85,40
Kütüphane ve Dökümantasyon Daire Başkanlığı	24	34	70,80
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	24	35	73,00
Personel Daire Başkanlığı	24	44	91,00
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	24	44	92,00
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	24	44	92,00
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	24	29	60,00
Hukuk Müşavirliği	24	27	56,25
Fen Edebiyat Fakültesi	24	36	75,00
Mühendislik – Mimarlık Fakültesi	24	44	92,00
İslami İlimler Fakültesi	24	32	66,60
Güzel Sanatlar Fakültesi	24	37	77,00
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	24	48	100,00
Teknoloji Fakültesi	24	37	77,00
Teknik Eğitim Fakültesi	24	25	52,00
Fen Bilimleri Enstitüsü	24	40	83,00
Sosyal Bilimler Enstitüsü	24	37	77,00
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	24	21	43,75
Sağlık Yüksekokulu	24	40	83,30
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	24	26	54,00
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	24	30	63,00
Yabancı Diller Yüksekokulu	24	28	50,00
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	24	30	63,00
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	24	43	89,50
Meslek Yüksekokulu	24	40	83,00
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	24	46	96,00
Kozluk Meslek Yüksekokulu	24	35	73,00
Sason Meslek Yüksekokulu	24	34	70,00
Hasankeyf Meslek Yüksekokulu	24	43	89,50

Tablo II.1 Değerlendirme

Kamu İç Kontrol Rehberinde kontrol ortamı standartları ile ilgili Etik Değerler ve Dürüstlük, Misyon, Organizasyon Yapısı ve Görevler, Personelin Yeterliliği ve Performansı ve Yetki devri olmak üzere 4 standart belirlenmiştir. Değerlendirme soru formunda bu standartlara yönelik 24 eylemin sorumlu birimler tarafından değerlendirilmesi istenmiştir. Kontrol ortamı standartlarında yer alan ifadelere verilen cevaplar dikkate alındığında, gerçekleşen toplam puanın 1159 olduğu, bütün eylemlerin tamamlanması durumunda alınacak toplam puanın ise 1536 olacağı, bu veriler ışığında bazı birimlerde gerçekleşme yüzdesinin düşük olmasına rağmen genel olarak kontrol ortamı faaliyetlerinin gerçekleşme oranının %76 olduğu, bu sonucun üniversitemizde kontrol ortamı standartlarının gelişiminin yüksek seviyede olduğu, kontrol ortamı mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği, bu faaliyetlerin izlenerek çalışmaların bu doğrultuda yapılması gerektiği sonucu çıkarılmaktadır.

II.2. Risk Değerlendirme

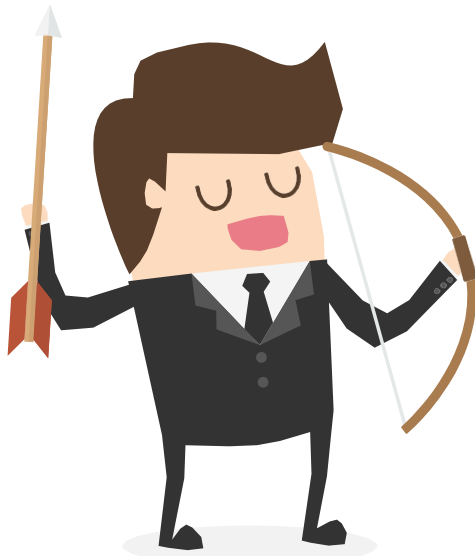
Risk Değerlendirme Puan Sıralaması

Birim Adı	Eylem Sayısı	Puan	Ortalama (%)
Rektörlük	16	2	6,25
Genel Sekreterlik	16	5	15,60
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	16	27	84,37
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	16	21	65,60
Kütüphane ve Dökümantasyon Daire Başkanlığı	16	12	38,00
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	16	13	41,00
Personel Daire Başkanlığı	16	18	56,00
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	16	26	81,25
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	16	28	88,00
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	16	17	53,00
Hukuk Müşavirliği	16	15	46,80
Fen Edebiyat Fakültesi	16	17	53,00
Mühendislik – Mimarlık Fakültesi	16	29	90,60
İslami İlimler Fakültesi	16	8	25,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	16	10	31,25
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	16	32	100,00
Teknoloji Fakültesi	16	6	19,00
Teknik Eğitim Fakültesi	16	5	15,60
Fen Bilimleri Enstitüsü	16	15	47,00
Sosyal Bilimler Enstitüsü	16	16	50,00
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	16	18	56,00
Sağlık Yüksekokulu	16	24	75,00
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	16	17	53,00
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	16	4	18,00
Yabancı Diller Yüksekokulu	16	14	44,00
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	16	6	19,00
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	16	16	50,00
Meslek Yüksekokulu	16	27	85,00
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	16	18	56,25
Kozluk Meslek Yüksekokulu	16	11	34,00
Sason Meslek Yüksekokulu	16	19	60,00
Hasankeyf Meslek Yüksekokulu	16	25	78,00

Tablo II.2. Değerlendirme

Kamu İç Kontrol Rehberinde Risk Değerlendirme Standartları ile ilgili Planlama ve Programlama ile Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi olmak üzere 2 standart belirlenmiştir. Değerlendirme soru formunda bu standartlara yönelik 16 eylemin sorumlu birimler tarafından değerlendirilmesi istenmiştir.

Risk Değerlendirme standartlarında yer alan ifadelere verilen cevaplar dikkate alındığında, gerçekleşen toplam puanın 521 olduğu, bütün eylemlerin tamamlanması durumunda alınacak toplam puanın ise 1024 olacağı, bu veriler ışığında Risk Değerlendirme faaliyetlerinin gerçekleşme oranının % 51 olduğu anlaşılmıştır. Ancak, Üniversitemizde Risk Strateji Belgesi hazırlanmadığından Risk Değerlendirme Standartlarındaki Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi başlığı altında yer alan eylemlere verilen cevapların doğruluğuna tam güvence verilemeyeceği anlaşılmıştır. Bu nedenle üniversitemizdeki risk değerlendirme sistemi gelişiminin orta seviyede değil daha alt seviyede olduğu, Risk Değerlendirme Standartlarına ilişkin eylemlerin uygulanmaya başlanabilmesi için öncelikle Üniversitemizin Risk Strateji Belgesinin hazırlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

II.3. Kontrol Faaliyetleri

Kontrol Faaliyetleri Puan Sıralaması

Birim Adı	Eylem Sayısı	Puan	Ortalama (%)
Rektörlük	12	8	33,00
Genel Sekreterlik	12	13	54,00
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	12	23	95,83
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	12	20	83,00
Kütüphane ve Dökümantasyon Daire Başkanlığı	12	9	38,00
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	12	22	91,00
Personel Daire Başkanlığı	12	22	91,00
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	12	24	100,00
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	12	22	91,00
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	12	21	88,00
Hukuk Müşavirliği	12	19	79,00
Fen Edebiyat Fakültesi	12	19	79,00
Mühendislik – Mimarlık Fakültesi	12	23	96,00
İslami İlimler Fakültesi	12	14	58,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	12	14	58,00
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	12	24	100,00
Teknoloji Fakültesi	12	16	67,00
Teknik Eğitim Fakültesi	12	13	54,00
Fen Bilimleri Enstitüsü	12	17	71,00
Sosyal Bilimler Enstitüsü	12	16	67,00
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	12	10	42,00
Sağlık Yüksekokulu	12	18	75,00
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	12	15	62,00
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	12	11	46,00
Yabancı Diller Yüksekokulu	12	14	59,00
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	12	17	71,00
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	12	16	67,00
Meslek Yüksekokulu	12	18	75,00
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	12	15	62,50
Kozluk Meslek Yüksekokulu	12	16	67,00
Sason Meslek Yüksekokulu	12	21	88,00
Hasankeyf Meslek Yüksekokulu	12	16	24,00

Tablo II.3. Değerlendirme

Kamu İç Kontrol Rehberinde Kontrol Faaliyetleri Standartları ile ilgili Kontrol Stratejileri ve Yöntemleri, Prosedürlerin Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi, Görevler Ayrılığı, Hiyerarşik Kontroller, Faaliyetlerin Sürekliliği ve Bilgi Sistemleri Kontrolleri olmak üzere 6 standart belirlenmiştir. Değerlendirme soru formunda bu standartlara yönelik 12 eylemin sorumlu birimler tarafından değerlendirilmesi istenmiştir.

Kontrol Faaliyetleri Standartlarına ilişkin yer alan ifadelere verilen cevaplar dikkate alındığında, gerçekleşen toplam puanın 546 olduğu, bütün eylemlerin tamamlanması durumunda alınacak toplam puanın ise 768 olacağı, bazı birimlerde gerçekleşme yüzdesinin düşük olmasına rağmen genel olarak Kontrol Faaliyetlerinin gerçekleşme oranının % 71 olduğu, bu sonucun üniversitemizde kontrol faaliyetleri standartları gelişiminin yüksek seviyede olduğu, kontrol faaliyetleri mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği, bu faaliyetlerin izlenerek çalışmalarına devam edilmesi gerektiği sonucu çıkarılmaktadır.

II.4. Bilgi ve İletişim

Bilgi ve İletişim Puan Sıralaması

Bildirim Adı	Eylem Sayısı	Puan	Ortalama (%)
Rektörlük	11	20	90,00
Genel Sekreterlik	11	22	92,00
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	11	19	86,36
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	11	22	92,00
Kütüphane ve Dökümantasyon Daire Başkanlığı	11	14	64,00
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	11	20	90,00
Personel Daire Başkanlığı	11	22	92,00
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	11	22	92,00
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	11	20	90,00
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	11	17	77,00
Hukuk Müşavirliği	11	16	73,00
Fen Edebiyat Fakültesi	11	18	82,00
Mühendislik – Mimarlık Fakültesi	11	17	77,00
İslami İlimler Fakültesi	11	15	68,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	11	14	64,00
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	11	22	100,00
Teknoloji Fakültesi	11	17	77,00
Teknik Eğitim Fakültesi	11	15	68,00
Fen Bilimleri Enstitüsü	11	22	100,00
Sosyal Bilimler Enstitüsü	11	19	86,00
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	11	17	77,00
Sağlık Yüksekokulu	11	19	86,00
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	11	17	77,00
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	11	14	64,00
Yabancı Diller Yüksekokulu	11	13	59,00
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	11	16	73,00
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	11	19	86,00
Meslek Yüksekokulu	11	17	77,00
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	11	21	96,00
Kozluk Meslek Yüksekokulu	11	21	96,00
Sason Meslek Yüksekokulu	11	19	86,00
Hasankeyf Meslek Yüksekokulu	11	22	100,00

Tablo II.4. Değerlendirme

Kamu İç Kontrol Rehberinde Bilgi ve İletişim Standartları ile ilgili Bilgi ve İletişim, Raporlama, Kayıt ve Dosyalama, Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi olmak üzere 4 standart belirlenmiştir. Değerlendirme soru formunda bu standartlara yönelik 11 eylemin sorumlu birimler tarafından değerlendirilmesi istenmiştir.

Bilgi ve İletişim Standartlarına ilişkin yer alan ifadelere verilen cevaplar dikkate alındığında, gerçekleşen toplam puanın 588 olduğu, bütün eylemlerin tamamlanması durumunda alınacak toplam puanın ise 704 olacağı, bazı birimlerde gerçekleşme yüzdelerinin düşük olmasına rağmen genel olarak Bilgi ve İletişim Standartlarının gerçekleşme oranının %84 olduğu, bu sonucun niversitemizde Bilgi ve İletişim Standartları gelişiminin yüksek seviyede olduğunu, söz konusu standarda ilişkin mekanizmaların yerleştiğini, bu faaliyetlerin izlenerek çalışmalara devam edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

II.5. İzleme

İzleme Puan Sıralaması

Birim Adı	Eylem Sayısı	Puan	Ortalama (%)
Rektörlük	9	8	44,00
Genel Sekreterlik	9	15	83,00
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	9	17	94,44
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	9	16	89,00
Kütüphane ve Dökümantasyon Daire Başkanlığı	9	9	50,00
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	9	15	83,00
Personel Daire Başkanlığı	9	14	78,00
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	9	17	94,00
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	9	16	89,00
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	9	11	61,00
Hukuk Müşavirliği	9	15	83,00
Fen Edebiyat Fakültesi	9	12	67,00
Mühendislik – Mimarlık Fakültesi	9	17	95,00
İslami İlimler Fakültesi	9	13	72,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	9	9	50,00
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	9	18	100,00
Teknoloji Fakültesi	9	13	72,00
Teknik Eğitim Fakültesi	9	14	78,00
Fen Bilimleri Enstitüsü	9	18	100,00
Sosyal Bilimler Enstitüsü	9	12	67,00
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	9	5	28,00
Sağlık Yüksekokulu	9	17	95,00
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	9	11	61,00
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	9	13	72,00
Yabancı Diller Yüksekokulu	9	14	78,00
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	9	11	61,00
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	9	12	67,00
Meslek Yüksekokulu	9	13	72,00
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	9	10	56,00
Kozluk Meslek Yüksekokulu	9	16	89,00
Sason Meslek Yüksekokulu	9	15	83,00
Hasankeyf Meslek Yüksekokulu	9	13	72,00

Tablo II.5. Değerlendirme

Kamu İç Kontrol Rehberinde İzleme Standartları ile ilgili İç Kontrolün Değerlendirilmesi ve İç Denetim olmak üzere 2 standart belirlenmiştir. Değerlendirme soru formunda bu standartlara yönelik 9 eylemin sorumlu birimler tarafından değerlendirilmesi istenmiştir.

İzleme Standartlarına ilişkin yer alan ifadelere verilen cevaplar dikkate alındığında, gerçekleşen toplam puanın 429 olduğu, bütün eylemlerin tamamlanması durumunda alınacak toplam puanın ise 576 olacağı, bu veriler işığında İzleme Standartlarının gerçekleşme oranının % 75 olduğu, bu sonuçla niversitemizde İzleme Standartlarının gelişiminin orta seviyede olduğu, İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, ancak geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır

III. DİĞER BİLGİLER

İç kontrol sisteminin geliştirilmesinde iç ve dış denetim sonuçları, kişi ve/veya idarelerin talep ve şikâyetleri ve ön mali kontrol bulguları gibi veriler aşağıdaki bölümde sunulmuştur.

III.1. İç Denetim Sonuçları

2020 yılına ait İç Denetim programında Üniversitemizde İç Denetçi olmadığından, planlı denetim yapılamamıştır.

III.2. Dış Denetim Sonuçları

Üniversitemiz 2020 yılında Sayıştay denetimine tabi tutulmuş olup, Sayıştay Raporu 2021 yılı içerisinde yayımlanacaktır. Üniversitemiz, 23 Kasım 2018 tarih ve 30604 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği kapsamında dış değerlendirmeye tabi tutulmasını YÖK Kalite Kurulu'ndan talep etmiş ve YÖK Kalite Kurulu tarafından 18-21 Kasım 2018 tarihlerinde dış değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

YÖK Kalite Kurulu Değerlendirme Takımı tarafından üniversitemizde yapılan saha ziyaretleri sonucunda Batman Üniversitesi Kurumsal Geri Bildirim Raporu hazırlanmıştır.

Raporda Kalite Güvence Sistemi, Eğitim-Öğretim, Ar-ge ve Toplumsal Katkı, Yönetim Sistemi ve Karar Alma Süreci başlıklarında genel durum tespiti yapılmış, güçlü ve zayıf yönler ile iyileştirmeye açık alanların neler olduğu açıkça ortaya konmuştur.

Üniversitemizce Geri Bildirim raporunda ortaya konan eksikliklerin giderilmesi, kalite güvence sisteminin tüm çalışanlar tarafından sahiplenilmesi ve tüm çalışanların sürece katkı sağlamasına yönelik çalışmalar 2019 yılı başından itibaren başlatılmıştır.

III.3. Diğer Bilgi Kaynakları

III.3.1.Ön Mali Kontrole İlişkin Veriler

Başkanlığımızca ön mali kontrol faaliyetleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Üniversitemizin ön mali kontrol yönergelerinin taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları başlıklı 10'uncu maddesine istinaden gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda aşağıdaki tabloda 2019-2020 yılları arasında birimizce yapılan ön mali kontrol sayıları gösterilmiştir.

YILLAR İTİBARIYLA YAPILAN ÖN MALİ KONTROL SAYILARI

	2019	2020
Mal Alım	1	-
Hizmet Alım	1	1
Yapım İşi	-	-
Diğer	-	-
TOPLAM	2	1

2020 yılı içerisinde 1 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısı ön mali kontrole tabi tutulmuş olup, kontrole tabi tutulan bu evrakların tamamına uygun görüş verilmiştir.

Tablo-16 ÖN MALİ KONTROL BİLGİLERİ TABLOSU (2020)

	İhale Sayısı	İhale Tutarı	Uygun Görüş Verilip Verilmediği	Uygun Görüş Verilmiş Ödenekler
Mal Alım				-
Hizmet Alım	1	2.775.000,00	Verildi	-
Yapım İşi	-	-	-	-
Diğer	-	-	-	-

3.2. Kişi/veya İdarelerin Talep ve Şikâyetleri

Üniversitemiz iç ve dış paydaşlarından gelen şikâyet, talep ve öneriler iki yöntemle alınmaktadır. Bunlardan birincisi Üniversitemiz web sayfasında yer alan Bilgi Edinme Online Başvuru Formu olup ikincisi ise Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden ve yazılı olarak direk Rektörlüğe yapılan başvurulardan oluşmaktadır. Her iki yöntemle 2020 yılında üniversitemize toplamda 247 adet şikâyet, talep ve öneri mahiyetinde başvuru yapılmıştır. Tüm başvurular titizlikle incelenmekte, değerlendirilmekte ve ilgililere yasal süresi içerisinde cevap verilmektedir. Üniversitemiz uygulamalarına yönelik yapılan başvurularda gerekiyorsa düzeltici işlemler yapılarak, paydaşlarımızın talepleri karşılanmaktadır.

İÇ KONTROL SİSTEMİNİN GELİŞİMİ

Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, kayıtların doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini amaçlayan iç kontrol sisteminin Üniversitemizde oluşturulmasına yönelik çalışmalar ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmüştür.

Yapılan çalışmalarda aşağıdaki yol haritası izlenmiştir.

İlk eylem planı çalışması 27.10.2010 tarih ve 342 sayılı Rektörlük Makamı oluruyla Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlama grubunun oluşturulmasıyla başlanılmış olup 2010 yılı Kasım ayında tamamlanarak yürürlüğe konulmuştur. 2009 yılında hazırlanan Eylem planı gözden geçirilerek 01.11.2010 tarih ve 350 sayılı olurla onaylanarak yürürlüğe konulmuş ve bu kapsamda İç Kontrol Genelgesi, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi, İç Kontrol Afîşi, Soru ve Cevaplarla İç Kontrol Kitapçığı ile İç Kontrol Broşürü hazırlanarak iç kontrol eğitimleri düzenlenmiştir.

2013 yılı şubat ayında Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Çalışmaları kapsamında birimlerin mevzuat gereği hazırlanması gereken yönergelerin hazırlanması çalışmalarına başlanmış, çalışma sonucunda İç kontrol kapsamında kullanılan yönerge ve dokümanlar hazırlanarak Senato onayına sunulmuştur.

2014-2018 yılları arasında Maliye Bakanlığının İç Kontrole ilişkin mevzuatın güncellenmesi çalışmaları ve çeşitli sebeplerden dolayı bu çalışmalara yeterli zaman ayrılamamış ve bu eylem planının yeniden revize edilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bu kapsamda 2020 yılı içerisinde İç Kontrol Uyum Eylem Planı revize işlemlerine başlanılmış, yapılan toplantılar sonucu yeni gelişmeler ışığında hazırlanan eylem planı 31.12.2018 tarih ve 23493 sayılı üst yönetici oluruyla yürürlüğe girmiş olup, planın uygulanmasına devam edilmektedir.

V. SONUÇ VE ÖNERİLER

VI Güçlü Yönler

KONTROL ORTAMI

- ✓ Üniversitemizin tüm birimlerinde Kontrol Ortamı Standartlarının benimsenmesi ve bu standarda ilişkin eylemlerin büyük ölçüde tamamlanması
- ✓ İç kontrol Komisyonlarının güncellenmesi ve birim web sayfalarında yayınlanması
- ✓ Birimlerin teşkilat şemalarını oluşturmaları, tüm birimlerin ve bu birimlerde görevli personelin görev tanımlarının yapılarak birimlerin web sayfalarında yayınlanması
- ✓ Birimlerin iş kalemleri belirlenerek iş akış şemalarının hazırlanması. Yetki ve yetki devrine ilişkin uygulamaların mevzuata uygun olarak yerine getirilmesi
- ✓ Üniversitemiz ve birimlerin web sayfalarında şikâyet, istek ve öneri linklerinin açılmış olması

RISK DEĞERLENDİRME

- ✓ Üniversitemizin misyon ve vizyonu, stratejik amaçları ve hedefleri ve bu hedefleri ölçmek, izlemek ve değerlendirmek üzere katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlanması,
- ✓ Birimlerde yürütülen faaliyetlerin performans programı ile belirlenen amaç ve hedeflerle uyumlu olması,
- ✓ Performans Programı ve performans esaslı bütçe uygulamalarının kurum düzeyinde etkin biçimde yürütülmesi

KONTROL FAALİYETLERİ

- ✓ Üniversitemizde tüm birimlerde faaliyetlerin, mali karar ve işlemlerin yerine getirilmesi için gerekli prosedürler ve diğer düzenlemelerin yerine getiriliyor olması
- ✓ Üniversitemizdeki tüm birimlerde iş ve işlemlerin yöneticiler tarafından belirlenen prosedürlere uygun olarak sistemli bir şekilde kontrol edilmesi
- ✓ Mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması ve kontrol edilmesi süreçlerinin görev ayrılığı ilkesi doğrultusunda yerine getiriliyor olması
- ✓ Taşınır ve taşınmaz varlıkların kayıt altına alınması ve sürekli izlenmesine yönelik bilgi sistemlerinin uygulamaya konulmuş olması

BİLGİ VE İLETİŞİM

- ✓ Yönetici ve çalışanların ihtiyaçlarını karşılayacak her türlü güncel mevzuat, iş, işlem, yönerge ve talimatlara kolayca ulaşılabilmesi
- ✓ Kurum içi ve dışı paydaşların görüş ve şikâyetlerinin alındığı ve geribildirim sağlandığı mekanizmaların olması
- ✓ Her birimde veri giriş ve veri güncelleme sorumlularının belirlenmiş olması

İZLEME

- ✓ Yapılan faaliyetlerin kayıt altına alınması, izlenmesi ve raporlanmasına yönelik performans bilgi sisteminin oluşturulması
- ✓ İç ve dış denetim raporlarının kayıt edildiği ve tüm birimlerin erişiminin mümkün olduğu Üniversitemiz Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının web sayfasında raporlar modülünün oluşturulmuş olması

KONTROL ORTAMI

- ✓ Kadro, muvafakat, atama, görevlendirme, lojman, eğitim, ödüllendirme, cezalandırma vb. insan kaynakları yönetimine ilişkin kurumsal düzenlemeler
- ✓ Birimler arası personel dağılımında ki dengesizliğin giderilmesi için norm kadro çalışmalarının yapılması
- ✓ Performans değerlendirmesine yönelik çalışmaların hayata geçirilmesi
- ✓ Tüm çalışanların görev tanımları, hassas görevler, etik davranış uygulamaları vb. hakkında farkındalığının artırılması,

RİSK DEĞERLENDİRME

- ✓ Performans esaslı bütçe uygulaması konusunda farkındalığın artırılması
- ✓ Risk Strateji Belgesinin hazırlanması
- ✓ Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmalarının tüm birimleri kapsayacak şekilde hayata geçirilmesi

KONTROL FAALİYETLERİ

- ✓ Faaliyetlerin ve mali karar ve işlemlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik standartlara uygun olarak hazırlanan dokümanların sürekli gözden geçirilerek güncellenmesi ve tüm personelin bu dokümanlara ulaşabilirliğinin sağlanması
- ✓ Bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için var olan kontrol mekanizmalarının sürekli gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi
- ✓ Üniversitemizin tüm birimlerinde risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi süreçlerinin tamamlanmasından sonra riskleri karşılamaya yönelik uygun kontrol yöntemlerinin belirlenmesi

BİLGİ VE İLETİŞİM

- ✓ Elektronik Bilgi Yönetim Sisteminin alt yapısının güçlendirilmesi
- ✓ Bilgi işlem merkezi için felaket senaryosunun kurulması
- ✓ Yatay ve dikey iç iletişim ile dış paydaşlarla iletişimi kapsayan etkili ve sürekli bir elektronik bilgi ve iletişim sistemi

İZLEME

- ✓ İç kontrol uygulamalarının etkin olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi ve iç kontrol çalışmaları ile ilgili eylem planlarının oluşturularak birimlerle paylaşılması
- ✓ Anket, İstek, yıllık faaliyet raporları, stratejik planlar, iç ve dış denetim raporlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda tespit edilen eksiklik, hata ve usulsüzlüğe ilişkin düzenleyici ve düzeltici önlemlerin alınması
- ✓ İç kontrol sisteminin değerlendirilmesi amacıyla birimlerin belirlenecek takvim dahilinde kendi çalışmalarını anlatan sunumlar yapması

V3 Eylem İçin Öneriler

KONTROL ORTAMI

- ✓ Üniversitemiz çalışanlarının kurumsal aidiyetlerinin ve motivasyonlarının arttırılmasına yönelik İnsan kaynakları yönetiminin temel unsurları olan başta insan kaynakları planlaması, işe alım süreçleri, kariyer geliştirme ve liyakat olmak üzere eğitim ve geliştirme faaliyetleri, performansa dayalı ödüllendirme ve disiplin uygulamaları ile çalışma ortamının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların sürekli iyileştirme perspektifi ile uygulanmasına devam edilmesi

RİSK DEĞERLENDİRME

- ✓ Risk yönetimi kapsamında bu güne kadar risk değerlendirme standartlarının 5. standardını oluşturan Planlama ve Programlama altındaki eylemler yerine getirilmiş ancak 6. standardını oluşturan Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi standardı ile ilgili çalışmalar yeterli düzeyde gerçekleştirilememiştir. Öncelikli olarak, üniversitemizin misyon ve vizyonu doğrultusunda bir risk yönetim stratejisi oluşturularak uygulamanın teşvik edilmesi, bununla birlikte üniversitemizin Risk Strateji Belgesi'nin oluşturulması ve tüm birimleri kapsayacak şekilde risklerin belirlenmesi, risklere karşı alınacak önlemlerin belirlenerek eylem planlarının oluşturulması ve risklerin gerçekleşme olasılıkları ve muhtemel etkilerinin analiz edilerek sürekli iyileştirme çalışmalarının yapılması

KONTROL FAALİYETLERİ

- ✓ Kontrol faaliyetleri, idarelerin karar, faaliyet ve işlemlerini yürütürken öngördükleri risklerin üstesinden gelmek için geliştirilen araçlar olup, bu yönüyle kontrol faaliyetlerinin planlanma süreci öncelikle risklerin tespit edilmesi gerekliliğini ortaya çıkartmaktadır. İdeal olarak risk yönetim süreçlerinin ve kontrol faaliyetlerinin sistemlere ve süreçlere bu sistem ve süreçleri oluşturulurken yerleştirilmesi gerekmektedir. Üniversitemizde kontrol faaliyetleri standartları kapsamında özellikle mali karar ve işlemler ile ilgili prosedürlerin belirlendiği, bu kapsamda görev ayrılığı ilkesinin uygulandığı ve hiyerarşik kontrollerin yapıldığı ancak risk tespit çalışmalarının tamamlanmaması nedeniyle bu faaliyetlerin sonuçlarının net olarak ortaya konmadığı ve iyileştirmeye yönelik çalışmaların sistemli şekilde yapılamadığı; bu nedenle öncelikle risk tespit ve değerlendirme çalışmalarının yapılmasının kontrol faaliyetleri standartlarının tüm birimlerde etkin bir şekilde uygulanabilirliğinin sağlanması açısından önem arzettiği

BİLGİ VE İLETİŞİM

- ✓ Bilgi ve İletişim standartları başlığı altında üniversitemizin faaliyetlerini belirlenen hedefler doğrultusunda yerine getirip getirmediği ve hesap verilebilirliğin sağlanması için; raporlama, kayıt ve dosyalama sistemi, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesine ilişkin mekanizmalar oluşturulması. Ancak, tüm bu mekanizmaların sağlıklı işletilebilmesi için oluşturulacak mekanizmalar içerisinde yar alan programların geliştirilmesi. Bilgi güvenliği standardı olan ISO 27001 belgesinin alınması
- ✓ Yönetim ve karar alma süreçlerinde iç ve dış paydaşların katkısını almaya yönelik düzenlemelerin yapılması

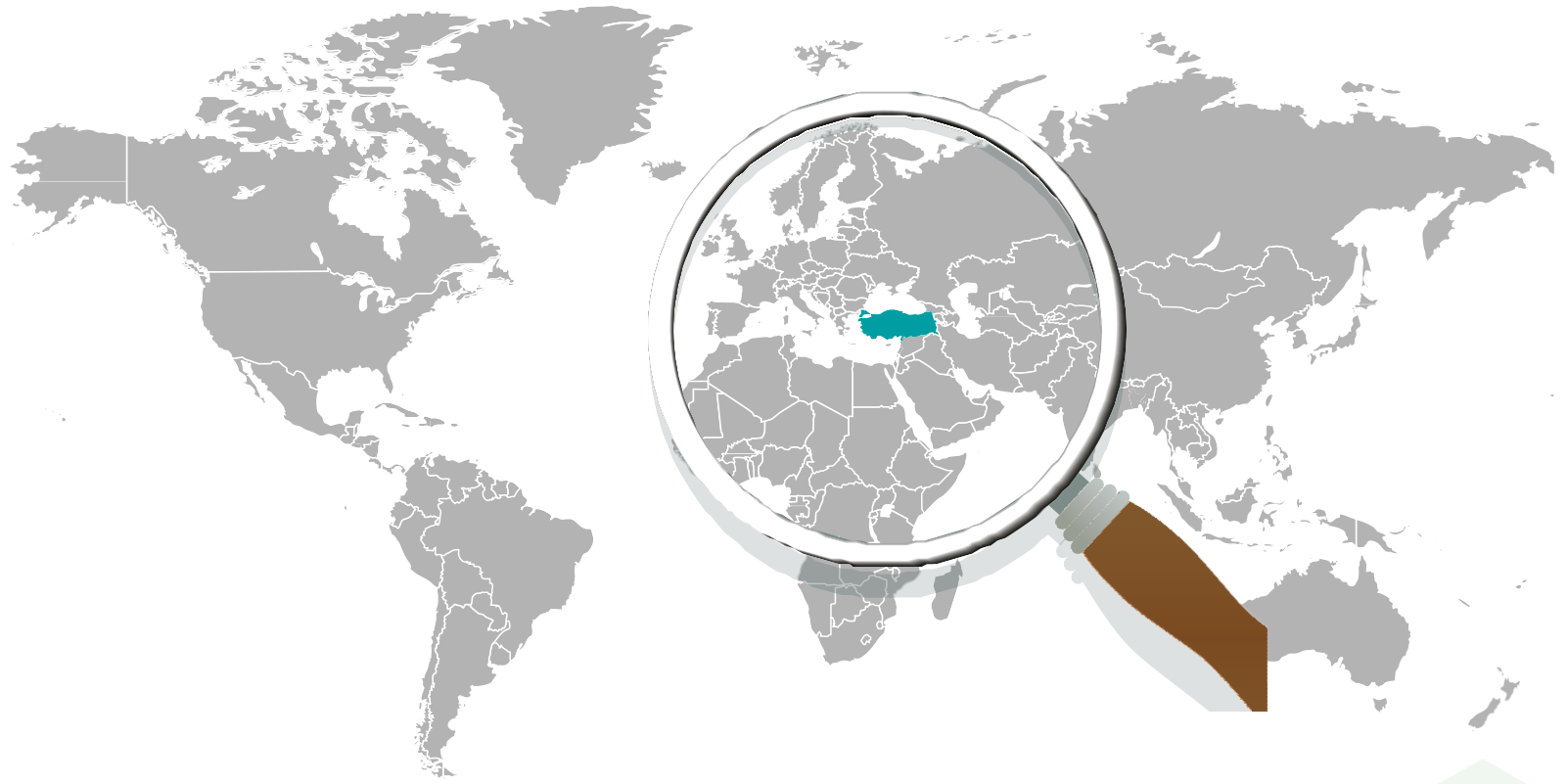
İZLEME

- ✓ İzleme Standartları ile, idarenin faaliyetlerini misyonu doğrultusunda, hedeflerle uyumlu olarak yerine getirip getirmediği tespit edilip değerlendirilmektedir. Üniversitemizin yürütmüş olduğu tüm faaliyetler üst yönetici, İç denetim birimi, strateji geliştirme daire başkanlığı ve harcama yetkilileri aracılığıyla yerine getirmektedir.
- ✓ İç denetim birimi iç kontrol sisteminin tüm birimlerde hayata geçirilip geçirilmediği konusunda değerlendirme yapmalı ve üst yönetime gerekli raporları sunmalı
- ✓ Harcama yetkilileri birimlerinde iç kontrol çalışmalarını sürekli izlemeli ve üst yönetime ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına bilgi vermeli

Bu raporla, üniversitemizde 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında yapılması gereken Kamu İç Kontrol Standartlarına ilişkin eylemlerden, Kontrol Ortamı Standartları, Kontrol Faaliyetleri Standartları, Bilgi ve İletişim Standartları ve İzleme Standartları'na ilişkin eylemlerin büyük ölçüde tamamlandığı tespit edilmiştir. Ancak, Risk Yönetimi Standartları kapsamında yapılan çalışmaların yeterli düzeyde olmadığı; öncelikle Batman Üniversitesi risk yönetim stratejisinin ortaya konması ile üniversitemizin Risk Strateji Belgesinin (RSB) oluşturulması gerektiği anlaşılmıştır.

Risk yönetimi çalışmalarının tüm birimleri kapsayacak şekilde yerine getirilmesi, üniversitemizde etkin bir İç Kontrol Sisteminin uygulamaya konulabilmesi için gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

2021

S.G.D.B. İÇ KONTROL SİSTEMİ DEĞERLENDİRME RAPORU

